

Lag om veterinär gränskontroll 20.12.1996/1192

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap

Allmänna stadganden

1 § (5.6.1998/397)

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

- 1) hindra djursjukdomars spridning via levande djur samt animaliska livsmedel och andra föremål (*varor*) som eventuellt sprider djursjukdomar vid import till Finland från länder utanför Europeiska gemenskapen (*tredje land*) eller vid transitering genom Finland från tredje land,
- 2) säkerställa den hygieniska kvaliteten på animaliska livsmedel som från tredje land importeras till Finland eller transiteras genom Finland till andra delar av Europeiska gemenskapen och
- 3) säkerställa den hygieniska kvaliteten på foder av animaliskt ursprung som från tredje land importeras till Finland eller transiteras genom Finland till andra delar av Europeiska gemenskapen.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

- 1) veterinär kontroll av djur och varor som utförs i samband med import eller transitering när importen sker från tredje land till Finland eller transiteringen sker från tredje land genom Finland till andra delar av Europeiska gemenskapen eller till tredje land, och på
- 2) de krav som i syfte att bekämpa djursjukdomar samt trygga den livsmedelshygieniska kvaliteten och den hygieniska kvaliteten på foder av animaliskt ursprung ställs på sådan import och transitering som nämns i 1 punkten. Vederbörande ministerium utfärdar närmare bestämmelser om samordningen av den kontroll av animaliska foder som skall utföras med stöd av denna lag och foderlagen (396/1998). (5.6.1998/397)

Vad denna lag stadgar om import till Finland gäller också import till tullager, friområden och frilager, om inte något annat stadgas eller bestäms i denna lag eller i stadganden eller bestämmelser som utfärdas med stöd av den.

Vederbörande ministerium bestämmer om undantag enligt Europeiska gemenskapens rättsordning från tillämpningen av denna lag på transitering.

Vederbörande ministerium anger närmare de djur och varor stadgandena i denna lag gäller.

3 §

Förhållande till djurskyddslagen

Om inspektioner av djur i anslutning till djurskyddet i samband med import eller transitering och om övriga införselvillkor som ställs av djurskyddsskäl stadgas i djurskyddslagen (247/96) och med stöd av den.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *gränsveterinär* en legitimerad veterinär som är i vederbörande ministeriums tjänst och utför uppgifter enligt denna lag eller som vederbörande ministerium har bemyndigat att utföra uppgifter enligt denna lag och vikarien för en sådan veterinär, samt
- 2) *tillsynsmyndighet* vederbörande ministerium, gränsveterinär, tullverket, länsstyrelsen, en i 10 § 2 mom. avsedd annan statlig eller kommunal myndighet eller samkommunsmyndighet med vilken vederbörande ministerium har kommit överens om utförande av kontroller i godkända hamnar samt kommunalveterinär som utför uppgifter som avses i 18 §.

2 kap

Införselvillkor och veterinär gränskontroll

5 §

Införselvillkor

Djur och varor som importeras till Finland från tredje land eller transiteras genom Finland skall uppfylla de närmare bestämmelser som vederbörande ministerium meddelar för att förebygga spridning av djursjukdomar och säkerställa den livsmedelshygieniska kvaliteten och den hygieniska kvaliteten på foder av animaliskt ursprung, och de skall åtföljas av de handlingar som ministeriet har bestämt. Ministeriet kan bestämma att importen och transiteringen skall vara beroende av tillstånd, om inte Europeiska gemenskapens rättsordning förutsätter något annat. Ministeriet kan dessutom utfärda för bekämpning av djursjukdomar nödvändiga bestämmelser om hur djur och varor samt transportmedel eller andra föremål som hän för sig till importen skall behandlas efter importen. (5.6.1998/397)

Vederbörande ministerium kan förbjuda import eller transitering av djur och varor som avses i 1 mom. eller ställa villkor för den, om situationen med avseende på djursjukdomar eller sanitära olägenheter eller någon annan därmed jämförbar akut orsak i den stat från vilken de har införts eller från vilken de härstammar eller genom vilken de har transporterats förutsätter detta. Förbuden eller villkoren skall omedelbart iakttas, om inte vederbörande ministerium bestämmer något annat.

När vederbörande ministerium meddelar föreskrifter enligt 1 och 2 mom. skall det beakta kraven i Europeiska gemenskapens rättsordning.

6 §

Godkända gränsövergångsställen

Djur och varor som från tredje land importeras till Finland eller transiteras genom Finland skall införas till Finland via godkända gränsövergångsställen, om inte vederbörande ministerium bestämmer något annat. Tullmyndigheterna skall under tullens överinseende dirigera djur och varor som skall underkastas veterinär gränskontroll till den behöriga veterinära gränskontrollstationen.

Vederbörande ministerium meddelar de närmare föreskrifter som Europeiska gemenskapens rättsordning förutsätter om godkända gränsövergångsställen, införsel via godkända gränsövergångsställen samt kontroller vid godkända gränsövergångsställen.

7 §

Veterinär gränskontroll

De djur och varor som vederbörande ministerium anger och som importeras från tredje land till Finland eller transporteras vidare från tredje land genom Finland skall genomgå veterinär gränskontroll för säkerställande av att de uppfyller de importvillkor som avses i 5 §. En veterinär gränskontroll utförs i den omfattning och på de veterinära gränskontrollstationer som vederbörande ministerium bestämmer. Vid meddelandet av föreskrifter skall kraven i Europeiska gemenskapens rättsordning beaktas.

En veterinär gränskontroll kan omfatta kontroll av importdokument, identitetskontroll och fysisk kontroll av importpartiet. Vederbörande ministerium meddelar de föreskrifter som Europeiska gemenskapens rättsordning förutsätter om utförandet av veterinära gränskontroller samt om importörens föranmälningsförfarande i anslutning till veterinära gränskontroller.

3 kap

Kontrollmyndigheter

8 §

Myndigheter som utför veterinär gränskontroll

Vederbörande ministerium sköter om anordnandet av veterinära gränskontroller. Veterinära gränskontroller utförs av en gränsveterinär som är anställd vid vederbörande ministerium eller som ministeriet har bemyndigat att utföra uppgiften.

En veterinär som vederbörande ministerium har bemyndigat som gränsveterinär står i denna uppgift under vederbörande ministeriums styrning och tillsyn och handlar under tjänsteansvar.

Vid kontrollen kan assisterande personal anlitas.

9 §

Tullager, friområden och frilager

Tullverket och gränsveterinären sköter i samråd den tillsyn och kontroll i tullager, friområden och frilager som hänför sig till veterinära gränskontroller.

Vederbörande ministerium meddelar de föreskrifter som Europeiska gemenskapens lagstiftning förutsätter om sådan tillsyn och kontroll som avses i 1 mom. samt om åtgärder som importören och dennes företrädare är skyldiga att vidta i anslutning till förvaringen och hanteringen av importpartier samt om den bokföring som hänför sig till importpartierna.

10 §

Kontroll av djur och varor som står utanför veterinär gränskontroll

I fråga om sådana djur och varor som vederbörande ministerium anger och som importeras direkt från tredje land till Finland eller transiteras genom Finland och inte genomgår veterinär gränskontroll kontrolleras uppfyllandet av de importvillkor som avses ovan i 5 § vid en tullanstalt som vederbörande ministerium har bestämt. Kontrollen utförs av tullmyndigheterna som en del av den övriga tullkontrollen. Gränsveterinären ger på tullmyndighetens begäran handräckning vid utförandet av kontrollen.

Kontroll av fiskerivaror som lossas ur fartyg under tredje lands flagg kan utföras också i hamnar som vederbörande ministerium har godkänt för ändamålet. I en godkänd hamn utförs kontrollen av gränsveterinären. Vederbörande ministerium kan också komma överens med tullverket, någon annan statlig myndighet eller en kommun eller samkommun om att den behöriga statliga eller kommunala myndigheten utför kontrollen i en godkänd hamn. Kommunen har härvid rätt till ersättning av staten för utförande av kontrolluppgiften. Vederbörande ministerium meddelar närmare föreskrifter om utförandet av kontroller.

4 kap

Rätt att få upplysningar och utföra kontroller

11 §

Rätt att få upplysningar

Tillsynsmyndigheten har rätt att av importören och dennes företrädare samt av statliga och kommunala myndigheter få de uppgifter som behövs för kontroller och övervakning enligt denna lag. Tillsynsmyndigheten har också rätt att få uppgifter om lastanteckningarna för det transportmedel som använts vid införseln.

Rätten att få upplysningar gäller också sådana uppgifter och handlingar som behövs för kontroll och övervakning vilka annars skulle vara sekretessbelagda eftersom de gäller enskild affärs- eller yrkesverksamhet eller en enskild persons ekonomiska ställning.

12 §

Rätt att utföra kontroller

Tillsynsmyndigheterna har rätt att utföra sådana kontroller och undersökningar som denna lag förutsätter och att med avseende på detta få tillträde till lokaler och utrymmen där sådana djur eller varor som avses i denna lag förvaras samt till transportmedel med vilka dessa

transporteras. Tillsynsmyndigheterna har rätt att utan ersättning ur ett importparti ta det antal prov som behövs för kontrollen.

Inom ett område som omfattas av hemfriden får kontroller och undersökningar utföras endast om det finns motiverad anledning att misstänka att den berörda parten gör sig skyldig till ett förfarande som är straffbart enligt denna lag.

13 §

Utländska inspektörer

Vad 11 och 12 §§ stadgar om finska myndigheters rätt att få upplysningar och utföra kontroller gäller också Europeiska gemenskapens inspektörer samt utländska inspektörer som avses i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, när den internationella skyldigheten i fråga förutsätter detta.

14 §

Tillsynsmyndigheternas insamlande av uppgifter och anmälningsskyldighet

Tillsynsmyndigheterna skall i den omfattning och så som vederbörande ministerium bestämmer föra bok över kontroller enligt denna lag och över djur och varor som införts via gränsövergångsställena. Uppgifterna skall skickas till andra tillsynsmyndigheter och andra medlemsstater i Europeiska unionen så som vederbörande ministerium bestämmer.

Vederbörande ministerium meddelar närmare föreskrifter om anmälningar angående importpartierna som genom automatisk databehandling skall göras till andra tillsynsmyndigheter och medlemsstater.

5 kap

Importörens skyldigheter och åtgärder som skall vidtas med anledning av kontroll

15 §

Importörens skyldighet att bistå

Importören eller dennes företrädare skall enligt behov på egen bekostnad bistå vid kontrollen enligt denna lag och vid den därtill anslutna övervakningen samt provtagningen. Importören eller dennes företrädare är på egen bekostnad skyldig att vidta de åtgärder som med stöd av denna lag åläggs importören eller dennes företrädare samt att tillåta att tillsynsmyndigheten vidtar de åtgärder som följer av denna lag och av stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

16 §

Åtgärder som skall vidtas med anledning av en kontroll som gränsveterinären har utfört

Om ett importparti inte uppfyller kraven i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, skall gränsveterinären bestämma att importpartiet skall föras ut ur landet,

isoleras, försätts i karantän, användas eller behandlas på ett sätt som gränsveterinären godkänner, avlivas eller destrueras.

Gränsveterinären kan vidta åtgärder enligt 1 mom. också när det finns anledning att misstänka att importpartiet inte uppfyller kraven i denna lag eller i stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Gränsveterinären kan godkänna införseln också villkorligt, om det är möjligt att avhjälpa orsaken till att import förhindrats inom rimlig tid. I fråga om ett importparti skall 1 mom. då iakttas i tillämpliga delar.

17 §

Åtgärder som skall vidtas med anledning av en kontroll som någon annan myndighet har utfört

Om tullmyndigheten eller någon annan statlig myndighet som avses i 10 § 2 mom. och med vilken vederbörande ministerium har kommit överens om utförande av kontroller, vid en kontroll som utförs enligt denna lag konstaterar eller har anledning att misstänka att ett importparti inte uppfyller kraven i denna lag eller i stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, skall myndigheten vidta åtgärder enligt 16 § så som vederbörande ministerium närmare bestämmer.

Om en kommunal myndighet eller en samkommunsmyndighet med vilken vederbörande ministerium har kommit överens om utförande av kontroller, vid en kontroll som utförs enligt denna lag konstaterar eller har anledning att misstänka att ett importparti inte uppfyller kraven i denna lag eller i stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, skall den överföra frågan till behandling vid vederbörande ministerium.

18 §

Brister som konstateras senare hos importerade djur eller varor

Vederbörande ministerium kan bestämma att djur eller varor som har förts in i landet och vilka observeras medföra eller om vilka det finns anledning att misstänka att de kan medföra risk för spridning av djursjukdomar skall föras ut ur landet, isoleras, försätts i karantän, användas eller behandlas på ett sätt som ministeriet godkänner, avlivas eller destrueras. Samma förfarande tillämpas också på avkomma, embryon och könsceller av djur som införts på ovan nämnda sätt samt på produkter som härrör från djuren.

Om djur eller varor som avses i 1 mom. konstateras medföra eller om det finns anledning att misstänka att de kan medföra risk för spridning av sådana djursjukdomar som med stöd av lagen om djursjukdomar (55/80) har angetts som djursjukdomar som skall bekämpas, skall länsstyrelsen och kommunalveterinären enligt vederbörande ministeriums föreskrifter vidta sådana åtgärder för förhindrande av sjukdomens spridning som avses i lagen om djursjukdomar.

19 §

Vite och tvångsutförande

Vederbörande ministerium kan förena en bestämmelse som utfärdats med stöd av denna lag med vite eller med hot om att en försummad åtgärd vidtas på importörens eller på dennes företrädares bekostnad.

Vederbörande ministerium kan också bestämma om omedelbart tvångsutförande på importörens eller på dennes företrädares bekostnad av åtgärder som importören eller dennes företrädare skall vidta enligt en bestämmelse som tillsynsmyndigheten utfärdat med stöd av denna lag, om det är skäl att misstänka att importpartiet medför omedelbar fara för människors eller djurs hälsa och importören eller dennes företrädare inte omedelbart vidtar de föreskrivna åtgärderna.

I en fråga som gäller vite, hot om tvångsutförande och tvångsutförande iakttas i övrigt viteslagen (1113/90).

20 §

Komplettering av importklareringar och hörande av importören

Om det är möjligt att avhjälpa orsaken till att import eller transitering av djur eller varor förhindras, skall importören eller dennes företrädare beredas tillfälle att inom rimlig tid komplettera utredningarna om förutsättningarna för import eller transitering.

Tillsynsmyndigheten skall innan ett beslut enligt denna lag fattas bereda importören eller dennes företrädare tillfälle att bli hörd. I brådskande fall skall importören eller dennes företrädare beredas tillfälle att bli hörd endast om han kan anträffas utan dröjsmål. Importören eller dennes företrädare skall underrättas om beslutet.

Om inte något annat följer att av människors eller djurs hälsa skyddas eller av den övriga lagstiftningen, kan importören välja vilka av åtgärderna i 16-18 §§ som skall vidtas i fråga om ett importparti som inte uppfyller eller beträffande vilket det misstänks att det inte uppfyller kraven i denna lag eller i stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

6 kap

Arvoden, kostnader och avgifter

21 §

Arvoden

En gränsveterinär som vederbörande ministerium har bemyndigat att utföra uppgifter enligt denna lag samt en kommunalveterinär som utför en uppgift enligt 18 § har rätt att få ersättning för detta av statsmedel. I fråga om gränsveterinärer bestämmer ministeriet närmare beloppet av den ersättning som skall betalas, varvid ersättningarna enligt veterinärbilagan till det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet iakttas i tillämpliga delar. I fråga om kommunalveterinärer iakttas vad som särskilt stadgas om saken.

22 §

Kostnader

Importören eller dennes företrädare svarar för alla kostnader för åtgärder som vidtas med stöd av denna lag.

23 §

Avgifter

För kontroller enligt denna lag uppbärs avgift till staten hos importören eller dennes företrädare. Vid fastställandet av avgiften iakttas vad lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92) stadgar, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland.

Vederbörande ministerium meddelar vid behov de föreskrifter om avgift enligt 1 mom. som förutsätts av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland.

Om avgifter för tullverkets prestationer stadgas särskilt.

7 kap

Särskilda stadganden

24 § (21.5.1999/672)

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Den som vid utförandet av uppdrag enligt denna lag har tagit del av uppgifter om en enskilds eller en sammanslutnings ekonomiska ställning, affärs- eller yrkeshemlighet eller om en enskilds personliga förhållanden får utan hinder av bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) lämna ut uppgifterna till

- 1) statliga och kommunala myndigheter, veterinärer som bemyndigats som gränsveterinärer och kommunalveterinärer för utförande av uppgifter enligt denna lag,
- 2) åklagar-, polis- och tullmyndigheterna för utredning av brott,
- 3) utländska organ och inspektörer som förutsätts i Europeiska gemenskapens lagstiftning eller i ett internationellt avtal som är bindande för Finland, i de fall då avtalet förutsätter detta.

25 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som gränsveterinären har fattat får sökas genom besvär hos länsrätten i den ordning som förvaltningsprocesslagen (586/96) stadgar.

Ändring i ett beslut som vederbörande ministerium har fattat får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som förvaltningsprocesslagen stadgar.

Ändring i ett beslut som tullmyndigheten har fattat får sökas så som stadgas särskilt. Ändring i ett beslut som en statlig myndighet har fattat med stöd av 10 § 2 mom. får sökas genom besvär hos länsrätten så som förvaltningsprocesslagen stadgar.

Besvär över beslut som har fattats med stöd av denna lag skall behandlas i brådskande ordning.

26 §

Verkställighet

I ett beslut som fattas med stöd av denna lag kan bestämmas att beslutet skall iakttas innan det har vunnit laga kraft om inte besvärinstansen bestämmer något annat.

27 §

Straffstadganden

Om straff för smuggling som har begåtts i strid med denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den bestäms i 46 kap. 4 § 2 mom. strafflagen (39/1889). (24.5.2002/420)

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar den i 9 § 2 mom. avsedda bokföringsskyldigheten som hänför sig till ett importparti skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *brott mot lagen om veterinär gränskontroll* dömas till böter. (24.5.2002/420)

Tillsynsmyndigheterna behöver inte till förundersökningsmyndigheten anmäla en förseelse som i sin helhet skall anses vara uppenbart obetydlig.

Den som bryter mot ett förbud som har meddelats eller en skyldighet som har ålagts med stöd av denna lag och som förstärkts med vite kan lämnas ostraffad för samma gärning.

28 § (26.10.2001/893)

28 § har upphävts genom L 26.10.2001/893. (26.10.2001/893)

29 §

Handräckning

Polisen och tullverket är skyldiga att på begäran av de tillsynsmyndigheter som avses i denna lag ge tillsynsmyndigheterna handräckning vid utförandet av uppgifter som följer av denna lag och av stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

30 §

Närmare stadganden och bestämmelser

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag kan vid behov utfärdas genom förordning. Genom förordning kan också stadgas att vederbörande ministerium meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av nämnda förordning.

När Europeiska gemenskapens lagstiftning så förutsätter kan vederbörande ministerium

1) bestämma att de näringsidkare som utövar i denna lag avsedd verksamhet skall registreras och dessutom meddela föreskrifter om deras skyldighet att föra förteckningar och göra anmälningar,

2) bestämma att djur och varor som skall exporteras till tredje land från Finland eller transiteras genom Finlands territorium skall utföras från Finland via veterinärt gränskontrollförfarande och meddela andra föreskrifter om detta, samt

3) meddela föreskrifter om transport av importpartier till destinationsanläggningen och om den övriga behandlingen av dem.

31 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

RP 187/1996, JsUB 17/1996, RSv 208/1996, Rådets direktiv 90/675/EEG; EGT nr L 373, 31.12.1990, s. 1, rådets direktiv 91/496/EEG; EGT nr L 268, 24.9.1991, s. 56, rådets direktiv 85/73/EEG; EGT nr L 32, 5.2.1985, s. 14, rådets direktiv 93/118/EEG; EGT nr L 340, 31.12.1993, s. 15, rådets direktiv 94/64/EG; EGT nr L 368, 31.12.1994, s. 8, rådets direktiv 95/24/EG; EGT nr L 243, 11.10.1995, s. 14, rådets direktiv 95/52/EG; EGT nr L 265, 8.11.1995, s. 16, rådets direktiv 96/43/EG; EGT nr L 162, 1.7.1996, s. 30

Ikraftträdelsestadganden:

5.6.1998/397 :

Denna lag träder i kraft den 15 juni 1998.

RP 5/1998, JsUB 4/1998, RSv 31/1998, Rådets direktiv 70/524/EEG; EGT nr L 270, 14.12.1970, s. 1, 73/103/EEG; EGT nr L 124, 10.5.1973, s. 17, 75/296/EEG; EGT nr L 124, 15.5.1975, s. 29, 84/587/EEG; EGT nr L 319, 8.12.1984, s. 13, 96/51/EG; EGT nr L 235, 17.9.1996, s. 39, 87/153/EEG; EGT nr L 64, 7.3.1987, s. 19, 93/113/EG; EGT nr L 334, 31.12.1993, s. 17, 97/40/EG; EGT nr L 180, 9.7.1997, s. 21, 70/373/EEG; EGT nr L 170, 3.8.1970, s. 2, 72/275/EEG; EGT nr L 171, 29.7.1972, s. 39, 74/63/EEG; EGT nr L 38, 11.2.1974, s. 31, 80/502/EEG; EGT nr L 124, 20.5.1980, s.17, 86/354/EEG, EGT nr L 212, 2.8.1986, s. 27, 87/519/EEG; EGT nr L 304, 27.10.1987, s. 38, 91/132/EEG; EGT nr L 66, 13.3.1991, s. 16, 92/88/EEG; EGT nr L 321, 6.11.1992, s. 24, 96/25/EG; EGT nr L 125, 23.5.1996, s. 35, 79/373/EEG; EGT nr L 86, 6.4.1979, s. 30, 90/44/EEG; EGT nr L 27, 31.1.1990, s. 35, 91/681/EEG; EGT nr L 376, 31.12.1991, s. 20, 95/69/EG; EGT nr L 332, 30.12.1995, s. 15, 96/24/EG; EGT nr L 125, 23.5.1996, s. 33, 82/471/EEG; EGT nr L 213, 21.7.1982, s. 8, 83/228/EEG; EGT nr L 126, 13.5.1983, s. 23, 93/74/EEG; EGT nr L 237, 22.9.1993, s. 23, 95/53/EG; EGT nr L 265, 8.11.1995, s. 17, 95/69/EG; EGT nr L 332, 30.12.1995, s. 15, 90/167/EEG; EGT nr L 92, 7.4.1990, s. 42, 90/425/EEG; EGT nr L 224, 18.8.1990, s. 29, 90/667/EEG; EGT nr L 363, 27.12.1990, s. 51, 92/118/EEG; EGT nr L 62, 15.3.1993, s.49.

21.5.1999/672 :

Denna lag träder i kraft den 1 december 1999.

RP 30/1998, FvUB 31/1998, RSv 303/1998

26.10.2001/893 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

RP 80/2000, LaUB 14/2001, RSv 94/2001

24.5.2002/420 :

Denna lag träder i kraft den 1 september 2002.

RP 17/2001, LaUB 5/2002, RSv 35/2002